

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Hegyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 kor., egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilvántári közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékel áron számít fel.

A türelem határa.

Nincs és nem volt eddig egy hatalom sem, még Oroszországot is beértve, amelyre jóhiszeműen számíthatnak volna a szerbek, hogy bizonyosan oldaluk mellett fog állni, ha a báború kitörne. Nincs olyan hatalom, amely ezt a háborút akarná vagy szeretné — legfeljebb olyan hatalmak vannak, amelyek szeretik, akarják is magukat a protektor és a gondviselő szerepébe beledolgozni a Balkánon s kivált Szerbiában lenni a jó embernek a rossz emberrel szemben, aki mi volnának és Németország volna. Amire tehát most figyelmeztetik Szerbiát: hogy senki sem áll mögötte és senkire sem számíthat, azt tegnapelőtt épp úgy tudhatta, mint ma s ha netalán tegnapelőtt nem hitte el, ma sincs több oka hinni. Szerbia ma épp oly beszámíthatatlan és kiszámíthatatlan, mint tegnap és tegnapelőtt, — s ha ez örületének, mint valószínű, belső és szervi okai vannak, ezek aligha szűnnek meg akármiféle külső beavatkozásra. Mi nem keressük a háborút s őszinte óhajjuk s remélni is igyekszünk a békét. De mérközésre készen állunk, változatlan éberséggel és eltökéltséggel. Ebben nincs különbség párt meg párt, sőt Magyarország meg Ausztria közt sem, hacsak az nem, hogy mint mindig, most is Magyarország jár elől a monárkia érdekei iránt való ekspanzivitásban és áldozatkészségben, tekintve, hogy ha vérenek kell folynia, főképpen magyar vér folyik majd.

Annál bántóbbak és fölháborítóbbak a tüszúrások, amelyek az ujoncjavaslatok bécsi tárgyalása rendjén egyre süröbben érnek bennünket, jogainkat, önértetünket, nyilvánvaló céltartósággal és kiszámítottággal. Amely mértékben sötétedik a külügyi helyzet s a monárkia rászorul minden erőre s áldozókészségre, ugyanoly mértékben hetvenedik velünk odaátrol s a hadsereg ügyének aktualitását fölhasználják a magyar ügynevezett katonai gyűlölségek fölpiszkalására. Ha bántóak és provokálóak voltak már minap is Bienertth miniszterelnök céltartós fejtegetései a hadsereg ügyéről s még a «szükségéről s arról, hogy olyan sok népü államot», mint a monárkia, csak egységes hadsereg tud megvédeni. — ezek legalább virágnyelven voltak elmondva s nem tendáltak kimondottan Magyarországot ellen. De most meg, az osztrák képviselőház véderőbizottságában Steiner keresztyénszocialista

képviselő egy határozati javaslatával egyenesen és kimondottan Magyarországot ellen fordult s arra akarja kötelezni az osztrák kormányt, hogy állja útját bármely, Magyarországnak teendő katonai koncesszióknak. Ne mondják, hogy ez jelentéktelenebb dolog, mint a Bienertth beszéde volt. Először is: ez az impertinencia már egyenesen folyománya a Bienertth perfidiájának, ettől kapott amaz vérszemet, sőt kifele nagyon úgy fest, mintha a két lépés két összetanult szerep volna. De ha nem is az: ne feledjük, hogy Steiner úr igen jelentékeny tagja annak az osztrák pártnak, mely ma inkább ura Ausztriának s az osztrák parlamentnek, mint az osztrák kormány s amelynek ismeretese az összeköttetései olyan hatalmas körökkel, amelyeknek a háborús s a béke sorsába döntő beleszólásuk lehet. A Steiner úr lépését tehát nem lehet meg nem látni, nem lehet kicsinyelni, nem lehet elszigeteltnek tekinteni. Amíg nyíltan és határozottan le nem rázzák magukról: a keresztyénszocialis úr kirohanását olybá kell vennünk, mint tudatos, céltartós és kiszámított részét egy akciónak, amely Ausztria vezérlő körei részéről Magyarország jogai és törekvései lekötésére azt az időt tartja alkalmasnak, amikor Magyarország öröklött hűséggel ajánlja föl vért és pénzt annak a nagyhatalmiságnak megvédésére, amelyet törekvéseitől, állítólag, féltének.

A kiszámítottággal, amely e mesterkedést még visszalasztitóbbá teszi, a keztyüt habozás nélkül föl kell vennünk. Amit a monárkia mond Szerbiának, ugyanazt mondjuk mi Ausztriának is: térjen észére mert a mi türelmünknek is van határa. Mi ezt a háborút sem keressük, de ettől sem riadunk vissza, ettől sem ijedünk meg, ettől sem félünk. Mi a dualista monárkiában a magunk érdekét féltjük s eszünk ágában sincs megengedni, hogy ugyanekkor, amikor mi két kézzel szelünk e védekezés első hadsoraiba, ez elfoglalt helyzetünket arra használják föl, hogy belülről ássák alá állami és nemzeti önállóságunkat. Ha a Bienertth úr beszédjét s a Steiner úr határozati javaslatát ballon d'essaynek röppentették föl, akkor jó lesz minél előbb fölszűrniük e hólyagokat. Magyarország harcoképessége s áldozatkészsége nem tréfa, de főképp azért nem, mert semmiben nem ismer tréfát, ami állami és nemzeti létét, jogait és önértetét érintheti.

Az új ipartörvény. Az ipartörvény-tervezet tárgyalására egybehívott szaktanácskozmány megkezdte ülését Budapestén, az új városháza nagytermében, S z t e r é n y i József kereskedelemügyi államtitkár elnöklésével.

Az anket tanácskozásait S z t e r é n y i József elnököl államtitkár hosszabb beszéddel nyitotta meg. Az államtitkár mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy röviddel a jelenlegi kormány megalakulása után Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter azt az ígéretet tette, hogy Magyarország iparosságának közel két évtizedes óhaját, az új ipartörvényt lehetőleg mielőbb megalkotja. A miniszter — ugyan — a javaslattal szemben mindaddig nem foglalt állást, míg az érdekeltség véleményét nem ismeri s e javaslattal szemben sem foglalt állást és így önök abban a helyzetben vannak, hogy a legmesszebb menő elfogulatlanossággal állanak szemben, a legmesszebbmenő kritikát gyakorolhatják. A javaslattal szemben felmerült kritikákat a legnagyobb hálával fogadom, de a legnagyobb elismeréssel is, mert legnagyobb részében nem lépte át a tárgyilagosság korlátait. Az ipartörvény megalkotásánál nehéz helyzetben van a kereskedelmi kormányzat. A kritika egyértelműen hangoztatta, hogy a javaslat a maga kodexszerű természetével a mi viszonyaink közé kevésbé illik be és sokkal kívánatosabb volna, eltérőleg a javaslat tendenciájától, nem egységes kodex alakjában, hanem a különböző anyagokat különböző törvényjavaslattal alakjában dolgozni fel. Már most jelzem, hogy a kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy az érdekeltség nagy részének ez óhaját a legnagyobb készséggel teljesíti. A javaslatot eddigi alakjában fogjuk ugyan tárgyalni, de a törvényhozás elé annyi külön-külön javaslat alakjában kerül, a hany külön önálló tárgyat ez az anyag fölöl. Bar nem végeleges ez a beosztás, amelyet közlök, mert hiszen ez a feldolgozás rendjén fog inkább kialakulni, körülbelül ilyen beosztást nyerne az anyag: külön törvényt fog alkotni az ipari rendeztetet tartalmazó tulajdonképpeni ipartörvény, amely az iparüzést, az ipari gyakorlatot, szóval az ipartörvénynek az adminisztratív részét, — a munkásvédelmet kivéve belőle — körülbelül a mai ipartörvény anyagát fogja tartalmazni. Külön törvényjavaslat fogja felölelni az iparoktatást, mint a mely önálló, a maga egészében egységes anyag. Ismét külön törvényjavaslat szabályozza az eltérő természetű vándoripart, hálazást, megrendelés-gyűjtést, amely így összefoglalva ismét egészet fog képezni. Mig a tulajdonképpeni ipartörvény az állandó helyhez kötött ipari foglalkozást fogja szabályozni, addig az említett harmadik javaslat az ipar és kereskedelem mozgó részét fogja tárgyalni és így ismét önálló törvényjavaslat.

tot alkot. Következnek most az a rész, a melyet a törvényjavaslat munkásvédelem címen foglal össze. A munkásvédelem szabályozása tehát a maga általános vonatkozásiban külön törvényjavaslatot, fog alkotni, sikapesolva belőle, mint külön törvényjavaslatot, a magán tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyának rendezését. A szájrak, a munkások kizárasára és a bekéltető eljárásra vonatkozó rész külön törvény anyaga lesz. Ezután az államtitkár rátért az eddig elhangzott kritikákra.

Az általános vita során az első felszólaló T h é k Endre, a ki az értekezletnek ragaszkodását és nagybecsülését tolmácsolja Kossuth Ferencz iránt, valamint Sztéryényi József iránt, a ki lankadtan munkacsovéle segített a miniszternek ezt a feladatot megoldani. Kéri, mondja ki az értekezlet, hogy bizalommal várja a kormánytól, hogy a törvényjavaslatot még lehetőleg a jelen országgyűlés tartama alatt megvalósítja; indítványozza továbbá, hogy az értekezlet kérje föl a kereskedelmi minisztert, hogy az írásban beérkezett különböző javaslatok irányvelei és az e tanácskozáson elmondandó beszédek alapján feldolgozott anyagot még egyszer adják ki hozzászólás végett. G e l l e r i Mór felszólalásában vázolja az ipartörvény módosítására vonatkozó mozgalmak történetét. Megnyugvással veszi tudomásul, hogy több törvényt fognak alkotni a mindent magába foglaló mostani törvénytervezet helyett, de sajnálja, hogy egyes függő kérdések nem intézettek el az alkalommal, mint például a kereskedelmi kamarák reformja, a mely szintén szorosan összefügg az ipartörvény revíziójának kérdésével. A munkaközvetítést egyelőre az ipartestületek kezében hagyta. Felhívja, hogy a szájrakkal sehol annyit vizsgálás nem történik, mint nálunk. E vizsgálások ellen egyedül eszköz a munkaadók tömörítése és szervezése. A kollektív szerződéseket a munkások nem tartják be; ellenben a munkaadókat büntetéssel sújtják azok megszegéseért. Kívánja, hogy a munkások testületi szervezkedése épp úgy hatóság felügyelet alatt álljon, mint a munkaadók testületei. S z e r é n y i József államtitkár kéri, hogy az általános vita során a felszólalók a részleteket mellőzzék. S z a v a y Gyula a munkaközvetítésnek pártatlan kezébe való helyezését tartja szükségesnek. A tervezetnek az ipari és kereskedelmi szervezetekre vonatkozó részét keresztülvihetetlennek tartja. Helyesnek tartaná, ha az egyes érdekeltségek külön-külön tárgyalnak az ipartörvénynek őket érdeklő részeit. Azt ajánlja, hogy most csupán a törvény egyes részére vonatkozólag állapodjanak meg s a részletes tárgyalást halasztják el.

Erre vonatkozólag az elnök azt javasolja, hogy a tervezetet az általános vita befejezése után fejezetenként tárgyalják és minden fejezet előtt összefoglalva tájékoztatja majd az értekezletet az írásban benyújtott észrevételekről. Ezután M e l k ó Bertalan, S z e n d e Pál dr., W e l t n e r Jakab, B o g d á n y Simon, K o c h Károly és K á s z o n y i Lajos szövegeket fel, illetve terjesztettek elő módosításokat.

Magyar földbirtokpolitika.

Fontosabb törvényt még nem hozott ez az országgyűlés, mint a telepitési és parcellázási törvényjavaslat, a mely, remélem, hamarosan benne lesz törvénykönyvünkben.

Évszázadok hibás politikáját kell jóvá tennünk. Mődünk és alkalmunk van hozzá, tehát csak azon fordul meg mindez, hogy érettek vagyunk-e olyan politikát kezdeni, a melyvel elleneink előtt tiszteletet biztosítunk magunknak. Nem szabad többé könnyen, még kevésbé könnyelműen atsiklani ezen a kérdésen, mert következményeiben olyan bajok származhatnak, a melyek éppen elegendők lesznek a mi sorsunk teljes megpecsételésére.

Alkalmam volt közel két évtizedden át tanulmányozni Magyarország gazdasági rendszerét, birtokforgalmát, nemzeti és népességi elhelyezkedésének irányát, de alkalom volt a kivándorlás szülő-okát is kikutatni, továbbá tapasztalni a magyar nép jogos óhaját, kívántságát és különösen a központosítási rohamos pusztulást és valamennyi kérdésnél észlelni egyuttal azokat az okokat, a melyek előidézői voltak a mi gazdasági bajainknak. Egytől-egyig arra a meggyőződésre jutattak, hogy szalai szorosan összefüggnek a magyar földbirtokviszonyokkal. Birtokpolitikánk a hetvenes évektől kezdve nem volt céltudatos és még kevésbé volt nemzeti; birtokosaink ki voltak és kívának szolgálatra az erősebbeknek, a kik ezenfelül hogy hitelképesebbek, könnyen bele is mehettek a birtokok összevásárlásába és ezzel azután gyors tempóban fejlesztették is a birtokok csere-berelését és természetesen még gyorsabban elmozdítottak az idegenek től-földjüket éppen azokon a vidékeken, a hol föld nélkül maradt magyar őspolgár mintegy szarnyaszegetten összeszett, és megmaradt roncsaival kivitorlázott Amerikába.

Nem kellett hozzá nagy idő, nem is több, mint csak egy évtized és már közel 2.5 millió katasztrális hold volt idegen és üzletemberek kezén; egy újabb évtized ismét közel 1.5 millió katasztrális holdat juttatott az idegenek és üzletemberek kezére. De ekkor már körülbelül egy millió lakost vesztettünk a kivándorlás által, hogy azután, a mikor még három millió katasztrális hold jutott az idegenek és üzletemberek kezébe, további 1.5 millió lakost, többnyire munkabíró, erős, egészséges embert veszítettünk!

Tért vesztett a magyar paraszt, a középbirtokos és a magyar magnás is: az ország színének és javának egy része földönfutó lett ugyanakkor, a mikor az idegenből idelepegett parasztmunkára is alkalmas üzletemberek fogta kezébe az ekeszarvat és az idegenből idekszarmazott dzsentri és nagybirtokos is különféle jogcímeken birtokot vásárolt a tulterhelteit köztép- és nagybirtokokból.

A nyolcvanas években még csak száz idegen honos középbirtokos és nagybirtokos volt Magyarországon és már 1900-ban több mint ötszáz. És idegenből jött kisbirtokosok ezer meg ezer telepedett itt le.

A hetvenes években még 6 millió katasztrális holdon magyar állampolgárok voltak a középbirtokosok, 1880-ban már csak 5 millió katasztrális holdon és húsz év után alig 4 millió katasztrális holdon, a mikor a hetvenes években alig volt idegen országbeli középbirtokos, és már 1880-ban több mint 400.000, illetve 1900-ban közel egy millió katasztrális holdon gazdálkodtak idegen honosok Magyarországon.

Magyar magnásaink, a kik a hetvenes évekből még közel 7 millió katasztrális holdnak voltak az urai, már a nyolcvanas években hat millióra és 1900-ban 5.5 millióra szálltak alá, hogy tért engedjenek ugyancsak az idegen invázióknak, mely a nyolcvanas években már közel egy millió katasztrális holdat vásárolt össze és 1900-ig kiegészítette 1.7 millió katasztrális holdra.

A magyar plutokrácia is kivette részét a földbirtok mobilizációjából, mert alig hogy az első néhány család birtokvásárlásra adta volt magát, és fényes eredményt ért el vele, terjedt el a törékvés mint a lavina. Volt ugyanis ekkor már elég sok olyan eladósodott birtok, a hol csak dobszót lehetett hallani. A hetvenes és nyolcvanas évek között 500—600 ezer katasztrális holdon már új földesurakat talált a hiteles följegyzés, a nyolcvanas évek elején pedig 1.2 millió katasztrális holdon és 1900-ban 1.8 millió katasztrális holdon.

És hogy ha az 1900. esztendő fordulópontja nem viszi a földbirtok kérdését s ki nem derül a maga, hogy a magyar parasztnak a föld hiánya miatt szökik édes szülőhazájából, a hol rea nézve a megélhetési viszonyok oly erősen megnehezültek, éppen mert földhöz nem juthatott még tőkeje aran sem, kétségtelen, hogy az üzletemberek és az eladósodott közép- és nagybirtokosok földbirtokaikból olyan sok föld, mint a mennyi, nem jutott volna fölparcellázásra.

A közép- és nagybirtok tehát területileg folyton jobban összszezsorodott, és mert alig lett volna más mód remélni a helyzet javulását, szükség volt erre a törvényre, mert hiszen a hol parcellázás történt is, ott a paraszt eddig nagy-hasznát állg latta, mivel méregdrága aron jutott új földjéhez. A mig tehát az új törvény nem veszi át szerepét a nemzetérdéku gazdaságos birtokrendezésben, mindaddig Magyarország nem is fogja tudni lerázni paraszait, azokat az itt gyökeret vert elemeket, a melyek miatt oly nagy földadulást mutatkozik az egész országban.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. március 25.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete a f. hó 29-én délelőlt 9 órákor rendkívüli közgyűlést tart a tölakurcái tanácskozó teremben. A közgyűlés tárgya a polgármesternek egy előterjesztése lesz a bírói letéthez helyezett gimnáziumi hozzájárulási összeg tárgyában.

— **A behívottak családjainak segélyezése.** Az osztrak landwehr miniszter közölte a bécsi parlament véderő bizottságával, hogy a visszatartott katonák, valamint a most behívottak családjai a kincstártól ugyanolyan kárpótlásban, illetőleg segélyben fognak részesülni, mint amilyent a törvény mozgósítás esetére előír. A segélyre jogosítottak: a feleség, a gyermek, továbbá a szülők, nagyszülők és testvérek, amennyiben a behívott által tartattak el. A segély két részből áll. Minden egyes családtag kap napi 60 és 71 fillér közt ingadozó tartásdíjat és e tartásdíj felének megfelelő lakáspénzt. Nyolc éven aluli gyermekek feleannyit kapnak. A segélyt felhivonként előre fizetik ki. Tartalékos tisztek családjai havi 67 korona lakáspénzt és 50 korona tappénzt kap. Ha valamelyik behívott meghal, családja küön igényeket érvényesíthet. Magyarországon eddig a fantarót nélkül maradt családok segélyezéséről intézkedés nem történt. A honvédelmi minisztériumban kijelentették, hogy a segélyre törvényes alapon nincs és csak az esctben lehet szó nálunk a családok kárpótlásáról, ha a kenyérkeresőt mozgósítási rendelet szólítja el. Talán fölösleges is említenünk, hogy a mi nemzeti kormányunk ebbe az állapotba belenyugszik és mindennel inkább tördődik, mint a szerencsétlen magyar családokkal. Ugy hírlík azonban hogy Moszkovitz Ivan orsz. képviselő interpellációt szándékozik ez iránt a honvédelmi miniszterhez intézni.

— **Halálözás.** Mélységes gyász borult a városi tisztviselőkar nesztorának, Magyar József tanácsnok h. polgármesternek lelkére: életének 56 éven át volt hűséges osztályostarsa, a felesége: Magyar Józsefné született Szathmáry Lidia a f. hó 23-án reggel, hirtelen, váratlan, rövid szenvedés után meghalt egyedülvalóságban hagyva öreg férjét, aki már korábban vesztette el gyermekeit. A 76 évet élt derék matróna és hűséges oadadó feleség temetése ma délután 3 órákor lesz s a megrendítő csapásról a mélyen süjtött család a következő gyászjelentést adta ki:

Alóirrottak, úgy a maguk, mint az egész rokonság nevében, melyen lesújtva a fajdalomtól tudatjuk a felejtetetlen emlékü jó hitves, anyós, nagynya és rokon: Magyar Józsefné szül. Szathmáry Lidának a f. 1909. évi március hó 23-án, reggeli 6 óra körül életének 76-ik és boldog házasságának 57-ik évében, rövid szenvedés után bekövetkezett halálát. A boldogult drága halottunk hűlt tetemét, a református egyház szertartása szerint, f. hó 25-én délután 3 óra körül temetjük el, az I. kerület. Horváth Mihály-útcá 13. sz. gyászházolt, a reform. köztemetőbe. Aldás és béke emlékeztetőre!

Színház-keresztelés. Április 19-én és 20-án lesz a városi színházban ünnepiesen Tóth József színház-keresztelésének aktsa, a nemzeti színház kiváló művészeinek közreműködésével, akik Farkas Ferenc színházgátnak ekkorra körünkbe érkező színházulatával együtt, két estén át főgnak bennünk igaz művészetükkel gyönyörködtetni, mely két estének tiszta jövedelmét színházi díszletek beszerzésére fordítják. A nemzeti színház művészei közül e két estén közreműködnek: Jászai Mari, aki az első estén a Várad Antal dr. által ez alkalomra írt prólógot szavalja, továbbá Székspirnek a »Makrancos hölgy« című vígjátékban Pethes Imre és Rózsahegy Kálmán, a második estén pedig Gardonyi Géznak a »Falusi verebek« című vígjátékában Ligeti Juliska, Pethes és Rózsahegy. A színházkeresztelés két első előadás előkészítése érdekében Budapesten személyesen jártak fent: Mátyffy Ferenc dr. polgármester és Bugyi Antal főjegyző, akik ez alkalommal varosunk nagyvő szűlőite: Tóth Józsefnek fiát, Tóth Imre nemzeti színházi igazgatót és családját is meghívták az ünnepélyre, akik lejövetelüket megígérték. Vendége lesz ezenkívül a városnak Várad Antal dr. a kiváló költő és Festetich Andor gróf a vidéki színészorosz. felügyelője is. A keresztelő után Farkas Ferenc tansulata 10 előadásos bérletet tart, amire Bugyi Antal főjegyző fogad el előjegyzéseket.

Utcaburkolatok fejlesztése. Az általános közvetvambévitelünk eléré immár azt az összeget, hogy belterületi utcáink műűttá építésének további fejlesztésére gondolhatunk, amire névze a városi tanács megfelelő tervezetet dolgozott ki. A tervezet szerint összes főbb közlekedési utcáink, összesen mintegy kilenc kilométer hosszban vónának — 4 méter tengelyszélességben — aszfaltburkolású műűttákká kiépítendő úgy, hogy ezzel az útca burkolás-fejlesztéssel a fővonalakat célszerűen összekötő keresztutcákat is kiépüljenek, mi által a közlekedés egyik fővonalról a másikra és a város egyik kerületéből a másikba jelentékenyen megkönnyítenék. Az egész munkaprogramot két év alatt tervezi a tanács befejezni és a munka biztosítására, a törvény rendezésének megfelelően meg is tartották már a korlátolt zárt verseny-tárgyalást a f. hó 23-án délelőtt, a polgármesteri hivatalban. A zárt tárgyalásban a tanács által felhívott összes aszfalt ipari cégek: a fumei aszfalt ipari társaság képviselője is, ami ellen a meghívott cégek jelen volt képviselői, a törvény értelmében azzal tiltakoztak, hogy az esetben, ha a nevezett cég képviselője a tárgyalásról nem távozik, — ök vállalaik nevében ajánlataikat visszavonják. Mátyffy Ferenc dr. polgármester, miután meggyőződött, hogy a meghívott vállalatok képviselőinek kivánsága jogos és törvényes, a fumei vállalat képviselőjét távozásra hívta fel, annál inkább, mert — mint a polgármester kijelenté — tudomására jutott, hogy az illető vállalati képviselő a vállalat elnyerése érdekében egy városi köztisztviselőnek meg nem engedett ajánlatot tett. Az illető erre fenyegetőzve távozott s a verseny-tárgyalást megtartották, melynek eredménye az áprilisi közgyűlés elé kerül.

Gyermeknapok Szentesen. A gyermekvédő liga szentesi bizottságának intézkedése alapján Szentesen, az üzletekre névze április 1-én és 2-án lesznek ez évben a gyer-

meknapok s a bizottság már most felkéri a közönséget, hogy szükségleteit lehetőleg e két napon és kizárólag a liga céljait szolgáló üzletekből fedezze, melyek e végbő jelző felirásokkal láttatnak el. Intézkedett továbbá a liga-bizottság, hogy virágvasárnapján a város több utcájában és terén gyűjtőperselyek helyeztessenek el, hogy így mindenkinek módjában legyen a gyermekvédelem nemes céljára filéireit aldozni.

Építő iparosok kerületi gyűlése. Az építő iparosok szövetségének szentesi fiókja f. hó 21-én, vasárnap kerületi gyűlést, ezzel kapcsolatosan díszlakomát, hangversenyt és táncestélyt tartott. A kerületi gyűlésen vendégei voltak a szövötteknek: Nagy Emil dr. orsz. képviselő, Farkas Elek szövöttek vezetői és Bede Antal, a szolnoki szövöttek elnöke, továbbá a hangverseny mint közreműködő Kiss Lajos vásárhelyi múzeumigazgató, míg Molnár Jenő dr. akit szintén vartak, táviratban mentette ki magát. A kerületi gyűlést vasárnap délelőtt 10 óra körül nyitotta meg Budai János, szentesi elnök s utána Nagy Emil dr. mondott szociális jellegű nagyobb beszédet s Farkas Elek szamolt be a szövöttek eddigi sikereivel. Dében aztán a vendégek tiszteletére társasbéd volt a Petőfi-szálló éttermében, melyen felköszöntöket mondtak: Budai János elnök a vendégeknek, Cicatricis Lajos dr. alispán Nagy Emil dr. képviselő, Nagy Emil dr. a közigazgatás és a bíróság fejeire: Cicatricis Lajos dr. alispánra és Gaal Sandor táblabíróra, Farkas Elek a szövöttek támogatóira. — Este a színházban hangverseny volt, melynek szereplőit: Kiss Karoly cimbalom-üvőst, Jakó Etelkát, Pauli Antalt, Pálinkó Imrét, Molnár Bandit, de kivált a vendéget, Kiss Lajost, jól megérdemelt lelkes tapsokkal honorálta a közönség. Hangverseny után reggelig tartó kedélyes és festelen táncmulatság volt.

Állami jutalmak ipari munkásoknak. A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy évenként bizonyos számú jutalmat ad, az iparkamarák javaslataira, olyan ipari munkásoknak, kik hosszú és hűségű szolgálattal és ezzel párosult egyéb kiváló jó tulajdonságokkal erre érdemeket szereztek. A jutalmakból évenként öt esik a szegedi kereskedelmi és iparkamara területére (Szed, Hmvasárhely, Baja Szabadka, Ujvidék, Zombor törvényhatóságai városok, Csongrád és Bács-Bodrog vármegyék) és ezek rendszerint minden évben a karcsonyi ünnepek körül osztatnak ki megfelelő ünnepélyességgel. A kitüntetett munkások mindegyike száz koronát és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A kitüntetésre való javaslattétel és a jutalmak kiosztása a kamara főladata, mely éppen ezért fölkeri a kerület munkaadóit, úgy a gyárosokat, mint a kisiparosokat, hogy közöljék vele azon munkásaik névsorát, a rájuk vonatkozó és a jutalomra való érdemességüket bizonyító adatok kíséretében, — akiket a jutalmazásra érdemesnek tartanak. A kitüntetésre való igény előföltételei a következők: 1) Magyar állampolgárság. 2) Tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári irodaszolgá és más lyi természetű szolgálatot teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat.) 3) Legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében (tanoncévek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljes betöltött évadok teljes évekkel egyenértékűnek tekintetnek.) 4) A rendes munkabér, vagy munkakereset, a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat. — Minden feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel, vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. A kellően felszerelt ajánlások legkésőbb f. évi április 15-ig küldendőek be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

Öngyilkosság. Sarkadi Nagy István I. ker. kispáros-útcá 14. számú háznál, a felesége távoitála alatt az udvaron levő színbén felakasztotta magát. Tettének okát, mint sajátkezűleg hátrahagyott levelé-

ben írta, így szól: Kedves családom, borzasztó sok szenvedéstől szabadulok, a halálba megyek — ne sirassatok, nyugodjatok meg rajta.

Ujncozás. Az ideo fősorozást mely három napig tartott és hétfőn reggel kezdődött, tegnap délelőtt fél 11 órára befejezték. Katonák bizonyára meg vannak, de meg is lehetnek elégedve a sorozás eredményével, mert megfelelő a nyagot találtak, melyből könnyű szerrel rekrutálódtak a szükséglet.

Táncpróba. Braun Soma, a kitűnő hírnévként örvendő vásárhelyi tanácnitő, aki nálunk most fejezi be hat hétre terjedő táncoktató tanfolyamát, növendékeivel, akiknek száma a hetvenet megközeitli. a f. hó 27-én, szombaton este 8 órakor, a színházteremben táncpróbatart, hogy a szülőknek az elért szép eredménnyel beszámoljon. A táncpróba a beépőjegyek ára: személyjegy 1 korona 60 fillér, páholyjegy 6 korona. A páholyjegyek szerkesztőségünkben előjegyezhetők és előre is valthatók.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsióban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hús egészséges és szilárd lesz.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer végjegyét — a halászt — kérjük figyelmeztetni.

Az általános egészség a hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époly rózsás és viruló arcszínt kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió
használatát 4—1.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Felcél szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentés és Vidéke« könyvnyomda.

318. végrh. 1909. sz.

Árverési hirdetésny.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvény-széknek mint csödbíróságnak 1909—4273/p számú végzése következtében dr. Péter Albert ügyvéd csödtömeg-gondnok közbenjöttével Schwarcz Simon közados szentesi lakos csöd ügyében leltarozott követelések 935 kor. 31 fillér, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járás-bíróság 1909-ik évi V. 2181. számú végzése folytán 935 korona 31 fillér tőkekövetelés Szentesen a kir. járásbíróságnál a bír. végrehajtó irodájában leendő megtartásra 1909. évi ápril. hó 2-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelsőbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 20 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Szentesen, 1909. évi márc. hó 23. napján.

Végh Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Árlejtési hirdetmény.

A Mindszent-algyői hibiz. uradalom területén foganatosítandó alábbi építkezési munkálatok és anyagok biztosítására, ezennel zártajánlati versenyt hirdetek.

A tervbe vett munkák előirányzata az uradalom által kiszolgáltatandó anyagok értékének a levonása után a következő:

Csoport	Folyószám	T á r g y	a)		b)		c)		d)		e)		Összesen		
			Különféle munka		Asztalos, lakatos stb. munka		Szobafestő munka		Bádogos munka		Fenyőfa anyag.				
			K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.
I.		A) Új építés és átalakítások:													
		Levelénymajor.													
	1	Segéd tisztii lakássalegybeépített cselédház	467	—							18 14		485 14		
	2	Tiszti udvarnak háttal levő »	2117 99		349 60						270 84		2738 43		
2	» » véggel »	809 08								51 48		860 56			
4	Csöszház féle lakás átépítés	748 56		116 —						88 72		953 28			
II.		Károlymajor.													
	1	Régi tiszti lakásnál kamarák átépítése	113 93									113 93			
2	Petresi kanászház hosszabítás	371 69		63 —						91 84		526 53			
III.		Irmamajor.													
	1	Tisztalak előtti cselédháznál kamarák építése	809 08								112 28		921 36		
2	Szalma-csöszház átépítés	385 46								23 16		408 62			
I.		B) Gyökeres épület javítások.													
		Homoki majorban.													
	a)	Homoki majori épület javítások	2234 78		381 40						317 52		2933 70		
	b)	Serkédi » » »	869 78		113 —						162 54		1145 32		
c)	Erdőbéli » » »	301 06		54 —						56 62		411 68			
II.		Hantházi majorban.													
	a)	Hantházi majori épület javítások	3610 82		411 51		61 30	45 20			735 83		4864 66		
	b)	Sasülesi » » »	75 11										75 11		
	c)	Erdőbéli » » »	478 25		127 —		98 68				76 39		780 32		
	c)II	» » » Új füstölő.	87 43								25 97		113 40		
d)	Iskola és melléképületeinél javítás	368 38		87 40		58 80				47 72		562 30			
III.		Károlymajori épület javítások	4245 61		466 20		72 12			1310 51		6094 44			
IV.		Percsőrai majorban.													
	a)	Percsőrai majori épület javítások	4500 64		539 90		20 —				1563 61		6624 15		
	b)	2 Vincellér és 2 csöszjóságistálló építés	504 54								183 41		687 95		
c)	Erdőbéli épületek javítása.	186 38		16 80						40 90		244 08			

Fenti munkálatok csoportonként csak majoronként adatnak ki, de együttesen is tehető rájuk ajánlat.

A kellően lezárt ajánlatok az ajánlat tárgyát képező munkákra előirányzott összegek 5 százalékának megfelelő bánatpénzzel — készpénzben vagy a föltételekben megjelölt értékpapirokban — látandók el és folyó hó 31-én délelőtt 9 óráig Csongrád-Sándorfalván az uradalom számvevőségéhez; „Építkezési ajánlat“ megjelöléssel nyújtandók be, ahol azok ugyanazon délelőtt 9 órakor nyilvánosan fölbontatnak.

Részt vehet a pályázatban minden képesített iparos és az anyag eladásával foglalkozó kereskedő.

Anyagárak az üzletben átvéve értendők. Ajánlat tehető azonban mégis, hogy vállalkozószállító az anyagot a Tisza jobbpartján; — Ártérben avagy a védőtőlésen biztos helyen adja át.

Pályázni csak azon százalék határozott megelőlésével lehet, amelyet bárki, az előirányzott végösszegekből le engedni avagy azokra fölülfizettetni kíván. Combinált.

Ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a végrehajtó munkálat terveit, költségszámítását, vállalati föltételeit és a helyi viszonyokat ismeri, azokat magára kötelezőnek tartja.

Elkészve beadott, avagy hiányosan kiállított és felszerelt ajánlat nem vétetik figyelembe.

Utóajánlat ki van zárva.

Az uradalom föntartja magának, hogy a beérkezendő ajánlatokból szabadon választhasson, avagy azokat teljesen mellőzze.

Minden ajánlattevő ajánlatával 10 napig marad kötelezettségben.

Tervek, költségvetés, vállalati föltételek az uradalom mérnöki hivatalában Mindszenten a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Kelt Csongrád-Sándorfalván, 1909. márczius 9.

Novák József
uradalmi jószágigazgató.